„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 280 Miercuri 11 Octombrie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2504 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITAȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 4[illegible] lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 460 lei-12 L. 900, RADIO U. 6 L. 600 lei - 12 L. 1000, Z. ȘTIINȚELOR 6 L. 600-12 L. 1000 lei, VESELIA 6 L. 450-12 L. 800 lei
IN SUFLET 6 L. 320-12 L. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

IN ARDEALUL OCUPAT

SUFERINȚELE BISERICII NAȚIONALE

de I. LUGOSIANU

La 12 Iulie 1936, fostul episcop de Cluj al Bisericii reformate maghiare, Alexandru Makkay, declara ziarului „Uj Magyarság" din Budapesta :

„Pe lângă întreținerea instituțiunilor moștenite, în curs de 10 ani. au fost ridicate 500 de noi biserici și instituții școlare în eparhia păstorită de mine. De asemenea noi instituții de educație : liceu de fete, școală normală de fete, cămin studențesc, școli comerciale și agricole; iar pe lângă acestea am sprijinit: orfelinatul, institutul de diaconese, spitalul comunității, internatele școlare, etc".

Declarație concludentă și probă indiscutabilă, emanând dela înșiși persecutorii de eri și de azi ai Ardealului ocupat : numai în 16 ani de regim românesc, un singur episcop, într'o singură eparhie, a putut ridica 500 de biserici și instituții școlare noi.

Toleranța noastră consacrată de declarația de unire dela Alba Iulia, de primul decret al consiliului dirigent, de tratatul minorităților, de Constituția României Mari din 1923 și mai ales de un mileniu de omenie, nu numai că nu a adus nici un fel de atingere sau stânjenire nici unuia din cultele maghiare din Ardeal, dar le-a dat un sprijin material neîncetat, care le-a îngăduit nu numai să mențină bisericile și instituțiile pe cari le aveau în 1918, ci să le desvolte și să creeze instituții noi: asociații, orfelinate, spitale, azile, institute de diaconese, edituri de periodice, etc.

Nici după 30 August 1940, nimic nu s'a schimbat, nici în fapt, nici în drept, în regimul cultelor minoritare maghiare rămase în România : ele s'au bucurat de libertatea cea mai deplină și au continuat să fie subvenționate din bugetul statului.

Să vedem în ce monetă a fost răsplătită în Ardealul ocupat această toleranță românească de regimul maghiar, care în 3 Octombrie 1940, în Camera din Budapesta, prin glasul unui deputat guvernamental, se lăuda că :

„In Transilvania a fost legiferată și realizată, înaintea tuturor națiunilor lumii, libertatea religioasă deplină".

Iată, în primul rând, constatări cari emană dela o instanță de anchetă internațională, comisia Hencke-Rogeri, care și-a făcut cercetările în Ardealul ocupat, în toamna lui 1942 :

„In urma arbitrajului dela Viena — afirmă comisia — trei episcopate greco-ortodoxe cu 144 parohii și trei episcopate greco-catolice cu 927 parohii, au trecut la Ungaria. Guvernul ungar a refuzat însă recunoașterea oficială a acelor episcopate greco-catolice și greco-ortodoxe (2 de fiecare parte), care fusesera înființate după 1918".

„Episcopatele nerecunoscute nu primesc nici un fel de subvenții din partea statului; doar din când în când, fără ca ele să pretindă de drept, li se dau unele sume, care însă sunt mult inferioare acelora acordate bisericilor recunoscute. Averile lor și ale parohiilor lor au fost mereu expuse pericolului de a fi confiscate. Aproape toate episcopiile și parohiile române, atât cele recunoscute, cât și cele nerecunoscute, au trebuit să suporte deposedări, mai ales de acele terenuri, care le fuseseră atribuite prin reforma agrară română".

Aceste constatări, făcute de doi diplomați, cari — precum rezultă din felul cum și-au făcut investigațiile — n'aveau pentru noi o simpatie excesivă și reprezentau cele două guverne ale Axei, cari ne mutilase Ardealul, sunt redactate în stil diplomatic. Ele sunt totuși eloquente în expresiunea lor rezervată. Faptele sunt însă și mai eloquente decât ele. Iată — pentru moment pentru biserica ortodoxă din Ardealul ocupat — dureroasele realități, pe cari au avut să le trăiască clerul și credincioșii români.

Nu numai că guvernul maghiar nu a recunoscut oficial cele două episcopii ortodoxe, dar a expulsat în mod brutal pe episcopul ortodox dr. Nicolae Popovici al Orăzii și a desființat în întregime episcopia ortodoxă a Maramureșului, expulzând sau obligând la refugiu cea mai mare parte a clerului maramureșan. Credincioșii ortodoxi din Ardealul ocupat au rămas pentru 442 de parohii numai cu singurul episcop din Cluj sistematic stingherit și umilit în îndeplinirea misiunii sale spirituale.

Până la 1 Martie 1941, clerul românesc din Ardealul ocupat n'a primit nici un fel de salarizare. După această dată, numai o parte din preoți primesc numai o parte din salariile ce li s'ar cuveni după legile maghiare în vigoare. Discriminarea între preoții români și clerul celorlalte confesiuni este regula generală.

Văzând în reprezentanții bisericii din Ardealul de Nord, în primul rând căpetenii naționale române și în biserică un puternic focar de rezistență națională, guvernul și poporul maghiar au îndreptat contra lor o acțiune sistematică de persecuție și de nimicire, precis recunoscută chiar de anchetatorii germano-italieni, cari au constatat că la sfârșitul lui 1942 nu mai existau „nici măcar jumătate" din cele 442 de parohii române ortodoxe din August 1940, că „preoții ortodoxi și cultul bisericii lor au fost obiectul batjocurii publice, fără ca autoritățile să fi intervenit cu eficacitate", că „numeroase biserici au fost distruse, devastate sau profanate de populația ungară", că s'au făcut numeroase presiuni pentru trecerea la alte confesiuni.

Iată câteva din cazurile concrete, care se ascund sub constatările generice ale comisiunii germano-italiene:

In Septembrie 1940, întâi bande armate venite din Ungaria, apoi armata ungară au devastat reședința episcopală a Maramureșului, au doborît cu focuri de armă crucile episcopiei, au demontat clopotele. Numeroase parohii au fost desființate. Bunurile episcopiei, protopopiatelor și parohiilor au fost confiscate; bisericile, cari n'au fost atribuite altor confesiuni, au fost închise și sigilate. Numeroși preoți au fost bătuți, maltratați, închiși, expulsați sau forțați să se refugieze în România.

La rândul ei, lipsită de conducătorul ei firesc episcopul dr. Nicolae Popovici, episcopia ortodoxă din Oradea a fost deposedată de aproape toate bunurile ei. Din 140 de preoți aflați pe teritoriul rămas în Ungaria al eparhiei, la 30 August 1940, azi nu funcționează mai mult de 40. O biserică a fost dărâmată. Nouă au fost închise. 13 preoți au fost expulzați. 40 au fost obligați să se refugieze. Sesiuni parohiale și terenuri pentru construcții de case parohiale și biserici, în întindere de 1227 jugăre, au fost expropriate.

In dieceza episcopiei ortodoxe din Cluj faptele sunt identice: doi preoți au fost omoriți; 3 au fost expulsați; 29 alungați din parohii și obligați să se refugieze; 35 de preoți s'au refugiat din proprie inițiativă, din cauza situației; reședința episcopiei din Cluj a fost expropriată; Academia teologică din Cluj n'a fost recunoscută și timp de trei ani a funcționat numai cu doi profesori români, din care unul a fost expulzat și altul forțat să se refugieze.

Biserica ortodoxă din Secuime a avut o soartă deosebit de dramatică: toți preoții ortodoxi din secuime au fost alungați până la sfârșitul lui 1940. Populația seculiască în colaborare cu armata a dărâmat până la temelie 8 biserici; a distrus una parțial; a devastat 12; a transformat 5 biserici în magazii; o biserică, în fine, a fost trecută arbitrar în posesiunea cultului romano-catolic. In fine toate bunurile bisericilor ortodoxe din secuime au fost confiscate.

Acesta a fost răspunsul guvernului și populației maghiare la toleranța arătată în 22 de ani de regim românesc.

La distanță și după trecerea timpului toate aceste cifre par statistici. Dar în realitatea dureroasă a faptelor, fiecare cifră ascunde un doliu, o ruină, o suferință, o umilire, o nedreptate.

Creștinii iartă și Românii uită. Sunt două trăsuri adânci ale neamului nostru. Oricât de mari ar fi însă preocupările noastre de mâine, uitarea n'ar mai însemna omenie și iertarea n'ar mai fi generozitate, ci slăbiciune. In numele unui neam întreg batjocorit și în numele dreptății, guvernul român trebue să ceară reparație integrală, contra tuturor acelora cari nu s'au mulțumit cu maltratarea trupurilor și ruina bunurilor, ci au căutat și nimicirea spiritului, a unui spirit care timp de atâtea secole a ținut treză conștiința de națiune și voința de viață a unui popor.

SITUAȚIA FAVORABILĂ DE PE FRONT DISCUTATĂ DE CONSILIUL DE MINIȘTRI DE ERI

Consiliul de miniștri s'a întrunit în ziua de 9 Octombrie 1944, ora 17, sub președinția d-lui general C. Sănătescu, președintele consiliului de miniștri.

Consiliul a luat act cu satisfacție de situația favorabilă depe front și de ținuta admirabilă a trupei. S'au discutat apoi diferite chestiuni curente la ordinea zilei, luându-se măsuri de executarea lor.

INTRERUPEREA COMUNICAȚIEI TELEFONICE INTRE BERLIN ȘI STOCKHOLM

Stockholm, 10 (Radio). — De mai bine de 24 ore, comunicația telefonică între Berlin și Stockholm este întreruptă.

Cum asemenea întreruperi au coincis, în trecut, cu importante evenimente politice în Germania, ziarele suedeze de astăseară fac cele mai variate supoziții.

TRUPELE ROMÂNE ȘI SOVIETICE AU TRECUT LA UN ATAC GENERAL IN TRANSILVANIA

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI
COMUNICAT
ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 9 OCTOMBRIE 1944 •

In Transilvania de Centru, trupele române în legătură cu cele sovietice, au trecut, în dimineața zilei de 9 Oct., la un atac general și, înfrângând peste tot rezistențele inamice, au pătruns adânc în dispozitivul său.

Au fost desrobite numeroase localități printre care : Band, Icland, Sânger, Triteni, Ceanul Mare și stația de cale ferată Valea Florilor, la sud de Cojocna.

In sectorul Cluj, o divizie de vânători munte, împreună cu trupe sovietice, au pătruns, după lupte îndârjite, pe Dealul Feleacului.

In Ungaria, trupele aliate sovietice continuă înaintarea lor victorioasă; ele au atins Tisa între Gura Bereteului și Dunăre. Bereteul a fost trecut în mai multe puncte.

OPERAȚIUNILE DIN ARDEAL ȘI UNGARIA

Caracterul fluctuant al operațiunilor militare pe teatrele de luptă din Ardeal și Ungaria a luat sfârșit pe ziua de 9 Octombrie

Pretutindeni — în Transilvania, în Transilvania de vest, în Ungaria ca și pe teritoriul iugoslav — operațiunile întreprinse de trupele noastre, în legătură cu forțele aliate ruse, se desfășoara sub semnul ofensivei generale care progresează adânc pe teritoriul inamic spre nord, vest și sudvest.

In Transilvania de centru. între Tg. Mureș și Turda, unitățile române de toate armele, în strânsă legătură la est și nordest de Tg. Mureș cu trupele aliate sovietice — după ce în zilele precedente au definitivat desorganizarea dispozitivului apărării inamice dela nord de Mureș și Arieș;

După ce prin operațiuni ofensive locale — care datorită dârzei rezistențe inamice au necesitat perseverență în acțiune și au prilejuit încăodată evidențierea înaltului spirit combativ al trupelor noastre și camaraderiei de arme româno-rusă;

După ce în aceste operațiuni locale, lupte îndârjite s'au dat pentru fiecare înălțime dela nord de Mureș și Arieș, înălțimi cari, una după alta căzând. au sdruncinat sistemul defensiv inamic.

In dimineața zilei de 9 Octombrie trupele române au deslănțuit atacul general la nord de Mureșul superior. mijlociu și Arieș. înaintând cu impetuozitate pe valea Someșului; în timp ce în sectorul cuprins între Tg. Mureș și Reghin, forțele aliate rusești înaintează pe front larg spre valea Komlodului.

La căderea serii. după pătrunderi adânci variind între 10 și 15 km.. trupele noastre se găseau in stăpânirea importantelor localități: Band, Icland, Sânger, Triteni, Ceanul Mare, precum și a înălțimilor situate în zona 7 km sud Cojocna, iar forțele aliate ruse atinseseră pe front larg Valea Komlodului.

In sectorul cuprins între Someșul Rece și Someșul Mic vânătorii noștri de munte, cari se găsesc în a cincea zi de atac viguros într'un teren păduros și foarte accidentat, au reușit, în legătură la dreapta cu trupe aliate ruse, să pătrundă pe Dealul Feleacului (cinci km. sud Cluj).

In Transilvania de vest și Ungaria, puternice forțe aliate ruse, în legătură la aripa dreaptă cu trupe de munte române, continuând înaintarea adânc pe teritoriul maghiar, se găsesc în stăpânirea importantelor centre și noduri de comunicație: Nadudvar (70 km. nordvest Oradea); Sarva și Turiul (85 km. vest Salonta) reușind să atingă Tisa la Csongrad și Sentes și formând totodată un puternic cap de pod la nord Seghedin.

După formarea acestui cap de pod la nord de Seghedin, Dunărea și Tisa au fost aproape peste tot atinse de forțe aliate ruse în ziua de 9 Oct., între Panciovo (est de Belgrad) și Csongrad (sud Szolnok).

Sprijinind acțiunile ofensive ale trupelor noastre terestre, aviația română de recunoaștere a fost tot timpul zilei activă pe tot frontul, supraveghind mișcările inamicului în retragere. In timp ce aviația de asalt și bombardament a atacat cu succes traiul gării Someșeni și podurile de cale ferată dela sud de Apahida. desorganizând transporturi inamice spre și dinspre front.

DOUĂ ARMATE SOVIETICE STRÂNG IN CLEȘTE FLANCURILE ARMATEI GERMANE

Trupele sovietice se află la 88 de km. de Budapesta. — In Lituania frontul german a fost spart pe o mare intindere

Londra, 9 (Rador). — *D. Michael Fry, redactorul militar al agenției „Reuter" transmite:*

Două armate sovietice, aflate la o depărtare una de alta de peste 600 mile, după înaintări de mai multe mile în câteva ore, pătrund acum înspre est, amenințând ambele flancuri ale frontului răsăritean al Germaniei.

Comunicatul dat la Moscova în cursul nopții de Duminică spre Luni a anunțat că forțele sovietice ale grupului de armate de sub comanda mareșalului Malinovski, după ce au înaintat 60 mile dela granița Transilvaniei în 48 de ore, se aflau în cursul nopții la numai 75 mile depărtare de Budapesta.

Inaintând prin pusta ungară în trei coloane pe un front de aproximativ 40 mile, trupele ruse se află cam la jumătatea drumului dintre frontieră și capitala Ungariei.

In ultimele 24 de ore, ele au cucerit trei orașe importante și anume Szentes, Szarves și Mezo-Tur, toate aflate la o depărtare ceva mai mult de 75 mile sud-est de Budapesta.

Mezo-Tur, important nod feroviar de pe linia Orient-Express-ului înspre Budapesta, a fost cucerit după traversarea râului Criș.

Trimisul special al agenției „Reuter" la Moscova a anunțat în cursul nopții că trupele sovietice ce înaintează în acest sector amenință acum calea ferată principală Budapesta-Debrețin, ce trece prin pustă.

In nord, ordinul dat de mareșalul Stalin în cursul nopții a anunțat că două grupuri de armate sovietice, printr'o ofensivă coordonată, au efectuat o mare străpungere în spre coasta Mării Baltice la nord-vest și sud-vest de nodul feroviar Shauli.

Grupul I de armată baltic și grupul 3 de armată bielorus, deslănțuind noua ofensivă acum patru zile, au străpuns frontul pe 170 mile lățime și au înaintat cu 62 mile.

Știrile germane anunță că 600.000 de ostași sovietici au fost puși în acțiune în acest atac masiv, despre care Berlinul afirmă că țintește spre cele două porturi dela Marea Baltică, Libau și Memel.

❖

Moscova, 9 (Rador). — *Corespondentul agenției „Reuter" transmite :*

Observatorii militari din capitala Uniunii Sovietelor erau foarte optimiști în cursul nopții spre Luni în legătură cu noua ofensivă a generalului Bagramian din Lituania, care pare că a dislocat linia frontului german într'unul din cele mai vitale sectoare ale lui.

❖

Londra 9 (Rador). — *Colonelul Alfred von Olberg, comentatorul agenții ei germane DNB, declară că armata roșie, după ce a trecut râul Tisa, care este principala barieră de apă a câmpiei ungare, ia acum cu asalt localitatea Szolno, situată numai la 88 km. de Budapesta.*

Aceasta înseamnă — adaugă „Reuter" — că în ultimele 24 de ore armata roșie a înaintat cu 40 de kilometri.

PRIMIREA FĂCUTĂ D-LOR CHURCHILL ȘI EDEN LA MOSCOVA

Moscova, 9 (Rador). — Agenția „Tass" anunță următoarele la orele 18 și 15 minute:

In ziua de 9 Octombrie, primul ministru al Marei Britanii, Winston Churchill, și ministrul afacerilor străine al Marei Britanii, Anthony Eden, întovărășiți de mareșalul Brooke, șeful statului major general al imperiului britanic, de generalul Ismay și alții au sosit la Moscova.

Pe aerodromul din Moscova, oaspeții au fost întâmpinați de vice-președintele consiliului comisarilor poporului și de comisarul poporului al afacerilor străine al U.R.S.S., Molotov, vice-comisarii poporului pentru afaceri străine ai U. R. S. S. Vișinski și Mainski, șeful adjunct al statului major al armatei, general Antonov, vice-președinte al Sovietului din Moscova, Astafiev, șeful departamentului relațiilor străine din comisariatul poporului pentru apărare, generalul maior Kutuzov și colonelul Grebencikov, făcând oficiul de comandant al orașului Moscova.

Pe aerodrom erau prezenți ambasadorul Marei Britanii, Kerr; ambasadorul Statelor Unite ale Americei, Harriman; ambasadorul Canadei, Dana Wilgress; ministrul Australiei, Maloney; șeful misiunii militare britanice, generalul de divizie Burrows; șeful misiunii militare al Statelor Unite, generalul de brigadă Deane; oficialii diplomatici ai ambasadelor și membrii misiunilor militare ale Marei Britanii și Statelor Unite.

O gardă de onoare a fost postată la aerodrom și imnurile britanic și sovietic au fost executate. Aerodromul a fost pavoazat cu drapelele Marei Britanii și ale Uniunii Sovietice.

Londra, 9 (Rador). — D. Attlee a anunțat astăzi în Camera Comunelor că d-nii Churchil și Eden au sosit astăzi la Moscova, pentru a avea conversații cu mareșalul Stalin. D-sa, în calitate de vice-președinte al consiliului de miniștri, a făcut următoarea declarație :

„Camera Comunelor va dori să afle că primul ministru și ministrul de externe au sosit cu bine la Moscova, pentru a avea conversații cu mareșalul Stalin și d. Molotov. Ambii sunt întovărășiți de șeful de stat major al imperiului, precum și de alți ofițeri și consilieri militari.

Vizita actuală este o urmare a întâlnirii dintre primul ministru și președintele Roosevelt la Quebec.

Mareșalul Stalin, care nu a putut accepta invitația de a merge la Quebec, a salutat prilejul de a întâlni pe primul ministru și pe ministrul de externe cât mai curând după aceea.

Întâlnirea are deplina aprobare a guvernului Statelor Unite. D. Harriman, ambasadorul Statelor Unite, va reprezenta guvernul Statelor Unite la aceste conversații.

HOTĂRÂRILE CONFERINȚEI PENTRU MENȚINEREA PĂCII

Forțele armate ale lumii vor fi comandate de un consiliu de securitate

Londra, 9 (Rador). — **Statele Unite, Marea Britanie, Uniunea Sovietelor, China și mai târziu, Franța, vor avea cea mai mare putere și responsabilitate pentru a menține pacea lumii, — după propunerile planului dela Dumbarton Oaks, ale cărui amănunte au fost publicate Luni.**

Aceste țări vor avea locuri permanente în consiliul de securitate a Ligii noui, care va fi numită „Națiunile Unite".

Alte 6 state vor fi alese în acest consiliu pentru o perioadă de doi ani.

Acest consiliu de 11 va avea depline puteri de a înfrânge agresiunea prin toate mijloacele, inclusiv acțiuni aeriene, navale și terestre, fără a se mai referi la părerile tuturor națiunilor unite.

După acest plan, patru mari corpuri vor fi create și anume : un consiliu de securitate, care va comanda virtual forțele armate ale lumii, o adunare generală a tuturor membrilor statelor iubitoare de pace. o carte internațională de justiție și, în sfârșit un secretariat.

SOLUȚIONAREA NEINȚELEGERILOR

Iată cum sugerează acest plan să fie soluționate neînțelegerile : în primul rând, statele, care nu se înțeleg, vor încerca medieri de negocieri sau orice alte mijloace pacifice. Dacă disputa merge mai departe, consiliul de securitate va interveni. Dacă consiliul va găsi disputa justă, va referi către curtea de justiție.

Pe de altă parte, consiliul va hotări ce fel de metode neviolente vor fi aplicate, metode care înglobează presiune diplomatică și economică, întreruperea completă a comunicațiilor pe căi ferate, pe mare, prin aer, poștale, telegrafice și prin radio și a tuturor celorlalte feluri de comunicație, precum și întreruperea relațiilor diplomatice și economice.

Toți membrii Adunării generale vor face acțiunile recomandate de consiliul de securitate.

In sfârșit, consiliul va avea putere să întreprindă orice acțiune aeriană. navală sau terestră a forțelor corespunzătoare, dacă crede că este necesar să se folosească forțele armate ale membrilor organizației.

Pentru acest scop, toți membrii organizației sunt datori să pună la dispoziția consiliului de securitate, la cererea lui și în concordanță cu un acord special forțele armate, materialele și ajutorul necesar pentru a menține pacea. Acordul va stabili numărul și tipurile forțelor, precum și natura armelor ce pot fi date consiliului.

Pentru a se da eficacitate măsurilor militare urgente ce trebuesc luate, contingentele aeriene naționale ale tuturor membrilor trebue să fie imediat disponibile pentru o acțiune internațională combinată. Consiliul securității va determina forța și gradul contingentelor ce trebue să fie gata de acțiune. Este limpede că propunerile pentru reglementarea pacifică a neînțelegilor nu se vor aplica în jurisdicția internă a statelor în mod izolat.

Consiliul superior militar va

(Continuare în pag. 2-a)

PASTORALA I. P. S. PATRIARH NICODIM

I. P. S. Patriarhul Nicodim a trimes credincioșilor următoarea pastorală :

NICODIM

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al României; locțiitor al Cezareei Capadochiei și Președinte al Sfântului Sinod, iubitului nostru cler și tuturor bine credincioșilor creștini ai sfintei noastre Biserici ortodoxe române, har și pace dela Dumnezeu, Părintele cel ceresc, iar dela smerenia Noastră arhierească binecuvântare.

IUBIȚII MEI FII DUHOVNICEȘTI,

Mai mulți ani, în scumpa noastră Țară, a domnit un regim, care v înăbușit, de fapt, libera manifestare a gândurilor și simțimintelor noastre.

Dictatura este străină de sufletul și firea poporului român. Ea s'a strecurat de pe meleaguri străine în Țara noastră, învățată să trăiască numai cu așezăminte constituționale și democratice, cărora cetățenii se supun din libera lor voință. Dictatura e străină și de spiritul și învățătura Sfintei Biserici Creștine, care de aproape două mii de ani propovăduește și cere afirmarea drepturilor personale și acelea a libertăților naționale și democratice. Prin glasul sfântului Apostol Petru, Biserica ne îndeamnă să trăim „ca oameni liberi, temându-ne de Dumnezeu și iubind unirea dintre frați" (I Petru, II. 16—17).

Libera expresie a gândurilor și sentimentelor a fost însă, la noi, puternic înăbușită. Mulți din fiii Țării au suferit nedreptatea unei administrații lipsite de critică cetățenească. Țara însăși a fost silită să facă un război, pe care massa cea mare a neamului nostru nu l-a înțeles și nu l-a vrut.

De la peire, Țara a fost scăpată prin gestul măreț, săvârșit de Majestatea Sa Regele Mihai I. în ziua de 23 August 1944. Din primul ceas, ne-am arătat, în telegrama noastră din 24 August îndreptată către Suveranul adânca noastră bucurie pentru actul istoric săvârșit. Biserica strămoșească, am adăugat Noi, stă, ca totdeauna, alături de poporul Bonin și Regele său. Binecuvântarea noastră se îndreaptă, întru biruință și izbândă deplină, asupra tuturor celor săvârșite cu atâta înțelepciune, și smerit implorăm ajutorul Bunului Dumnezeu.

IUBIȚII MEI FII DUHOVNICEȘTI,

Ziua de 23 August 1944 rămâne înscrisă printre datele cele mai însemnate ale istoriei Neamului Românesc. In această zi memorabilă, cu hotărîre bărbătească, tânărul și înțeleptul nostru Suveran, încoujurat și ajutat de cei mai luminați bărbați ai Neamului, însuflețiți de curată și adâncă iubire de Patrie, a smuls barca Neamului din valurile ce amenințau să o scufunde, și a călăuzit-o către limanul mântuirii. In ziua aceasta mare, poporul român a luat din nou calea politicei sale tradiționale, dela care n'ar fi trebuit să se abată vreodată.

Statul Român modern s'a format și s'a întărit cu sprijinul desinteresat al marilor noștri aliați de astăzi. Cu puternicul vecin dela Răsărit, am avut totdeauna cele mai strânse legături politice, culturale și religioase.

Actul istoric dela 23 August 1944 a înlăturat regimul dictaturii, care era nepotrivit cu tradiția Țării noastre. El ne-a redat libertățile democratice. Fără acestea, un popor se vestejește și moare asemenea unei plante lipsite de lumină. Aceste libertăți ne sunt scumpe și fiindcă, în cea mai mare măsură, ele sunt rodul învățăturii Mântuitorului : „Dați Cezarului cele ce sânt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sânt ale lui Dumnezeu" (Matei, XXII, 21). Cuvintele acestea formează temeiul, și sânt isvorul libertăților individuale, politice și religioase, bunul cel mai scump și floarea patrimoniului popoarelor civilizate.

La 23 August, ne-am prins în lupta pur-

(Continuare în pag. 2-a)

PREȚUL PÂINII ALBE A FOST MAJORAT

Nu se vor mai fabrica franzelețe și cornuri

Comisariatul general al prețurilor a dat eri o decizie care stabilește noul preț al pâinii albe, în greutate de 500 gr. la 65 lei în loc de 60 lei.

Acest preț este determinat de un spor de taxe asupra făinii albe, impuse de ministerul de finanțe.

După cum am anunțat zilele trecute, prețul pâinii populare a rămas același sporindu-se însă rația dela 300 la 350 gr. pâinea se va fabrica în greutate de 700 gr cu prețul de 34 lei la brutării și 35 lei la distribuitor. Sporul de 6 lei la o pâine reprezintă costul a 100 gr. în plus de pâine și un leu distribuitorului (în loc de 0.50 lei).

Prețul chiflelor rămâne neschimbat. Insă cornuri și franzelețe nu se vor mai fabrica.

APROVIZIONAREA CU PETROL

Ocupându-ne într'un articol precedent de criza de combustibil pe care o traversăm acum, în preajma iernii, făceam observația că, din fericire, aci, ca și în sectorul alimentar, nu poate fi vorba în nici un caz de o criză de producție sau una de stocuri, ceeace ne-ar fi creat o situație iremediabilă, ci numai una de distribuție și de transporturi, cărecia i se poate găsi mai ușor leacul. Observația este deopotrivă de valabilă pentru aprovizionarea cu combustibili solizi, lichizi și gazoși.

Astfel localizată sursa dificultăților, nu ne rămâne decât să înzecim eforturile pentru înlăturarea lor.

Trecând în revistă ceeace s'a făcut până acum în această direcție, e locul să arătăm că cele mai substanțiale și mai rapide rezultate s'au obținut în aprovizionarea cu combustibili lichizi.

Lucrul pare paradoxal, la prima vedere dacă nu chiar neverosimil, când toată lumea știe că regiunile și instalațiunile petrolifere au fost principalul și repetatul obiectiv al celor mai intense bombardamente aeriene.

Nu se poate tăgădui, firește, că distrugerile au fost mari și foarte grele. Dar, iarăși, nu trebue să uităm că ele n'au atins înseși sursele de producție. Zăcămintele au rămas întregi. Și la fel aproape toată rețeaua instalațiilor de extracție: sondele.

Așa încât, pentru o justă stabilire a datelor cu privire la situația aprovizionării cu combustibili lichizi, trebue să urmărim înseși etapele pe cari trebue să le traverseze produsele respective până să ajungă la consumator.

1) EXTRACȚIA. Am arătat că operațiunile de extracție n'au fost întrerupte și nici reduse în randamentul, în capacitatea lor de

(Continuare în pag. 2-a)

EPURAȚIA GRUPĂRILOR PROFESIONALE

A apărut în fine legea pentru purificarea administrațiilor publice. Ea autorizează administrațiile Statului, județelor și comunelor, ca și ale tuturor serviciilor publice sau instituțiunilor, al căror buget este supus aprobării autorităților de Stat să licențieze din serviciu — contra unei indemnități de 1-3 luni de salariu — pe funcționarii încadrați sau angajați sub orice formă între data suspendării constituției la 20 Februarie 1938 și data înlăturării regimului dictatorial la 23 August 1944. Legea prevede în același timp obligația autorităților publice de a licenția — fără nici o îndemnitate — pe toți aceia cari au avut o atitudine abuzivă ori o ținută nedemnă în executarea serviciului; pe cei cari s'au pus sub orice formă în slujba unor interese străine de acelea ale națiunii române; în fine pe acei cari au militat. sub orice formă, în vreo organizațiune politică sau paramilitară: legionară, fascistă sau hitleristă sau a servit. prin orice mijloace, scopurile unor organizațiuni dictatoriale.

Criterii cuprinzătoare, pe cari comisiile instituite în acest scop, vor trebui să le aplice cu toată strictetea, cu întreitul obiectiv de a asigura executarea riguroasă a clauzelor armistițiului; de a duce la bun sfârșit o operă de purificare morală și politică cerută stăruitor de tot poporul român; în fine pentru a da securitatea necesară și posibilitatea unei normale funcționări a regimului democratic restaurat la 23 August.

Obiectul acestor rânduri nu este de a sublinia imperfecțiunile reale ale unei epurații astfel concepute, ci de a arăta mai ales necesitatea extinderii ei, la cazuri similare.

Necesitățile moralei publice și garantiile regimului democratic sunt într'adevăr aceleași pretu-

(Continuare în pag. 2-a)